

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์*

อดิศักดิ์ แห่งธรรม^{1*} พงษ์ศักดิ์ ทองพินชิ่ง² สมาน อัสวภูมิ³

^{1*}นักศึกษาลัทธิศาสตร์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

³อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

*Corresponding author e-mail: kruadsak.h@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ 2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 346 คน โดยสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6-1.00 และค่าความเชื่อมั่น 0.913 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่(f) ร้อยละ(%) ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) t-test และ F-test ผลการวิจัยพบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนเพศไม่มีความแตกต่างกัน ด้านแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารคือ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาทักษะการคิดอย่างหลากหลาย บูรณาการความรู้และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เปลี่ยนครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน พัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ พัฒนาหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มีการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา; การจัดการเรียนการสอน; ครูในศตวรรษที่ 21

* Received: 13 May 2025, Revised: 24 May 2025, Accepted: 25 May 2025

The school administrators' role in promoting of teaching management of teachers in the 21st century in schools under the Buriram Educational Service Area Office

Adisak Haengtham^{1*} Phongsak Thongpanchang² Saman Assawaphumi³

¹Master of Education Program in Educational Administration, Sisaket Rajabhat University

²Lecturer of Faculty of Education and Human Development, Sisaket Rajabhat University

³Lecturer of Faculty of Education and Human Development, Sisaket Rajabhat University

*Corresponding author e-mail:kruadsak.h@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to (1) study the level of school administrators' roles in promoting of teaching management of teachers in the 21st century at schools under the Secondary Educational Service Area Office Buriram, (2) compare the roles of school administrators, and (3) study guidelines for promoting the roles of school administrators. The samples were 346 school administrators and teachers selected by stratified random sampling based on school size. The research instruments were questionnaires and interviews, with IOC values ranging from 0.60 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.913. The statistics used for data analysis included frequency (f), percentage (%), mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), t-test, and F-test. The research findings revealed that the overall roles of school administrators in promoting of teaching management were at the highest level. When comparing the roles of school administrators, it was found that there were statistically significant differences at the .01 level based on work experience and educational qualification, and at the .05 level based on school size. However, no significant difference was found based on gender. The guidelines for promoting the roles of school administrators included encouraging teachers to develop diverse thinking skills, integrating knowledge and sharing learning experiences, shifting the teacher's role to be a learning consultant and supporter, developing information and technology skills, updating curricula to meet changes, promoting diverse assessment methods, and implementing efficient and timely formative evaluations for effective feedback.

Keywords: The school administrators' role; teaching management; teachers in the 21st Century

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็วมีการเชื่อมโยงผ่านระบบเครือข่ายสื่อสารที่โยงใยกันทั่วโลกสร้างสังคมโลกที่มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น สภาพของโลกที่ไร้พรมแดนทำให้วิถีการดำรงชีวิตของคนในสังคมที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลง มีการเรียนรู้ทักษะต่างๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน เทคโนโลยียุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และในระยะถัดไปจะยิ่งทวีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามไปด้วย สถานศึกษาจึงต้องมีการปรับตัวและจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะเพื่อการดำเนินชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลก จึงได้มีแผนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ (พ.ศ. 2558 - 2564) มีแผนการผลิตและพัฒนาากำลังคน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของชาติ(พ.ศ. 2557) ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน และจากแนวโน้มการปฏิรูปการศึกษาในหลายประเทศได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับ “ทักษะ” (Skill) หรือความชำนาญในการปฏิบัติมากกว่าเนื้อหาตามตำรา (Content) ซึ่งองค์การยูเนสโกได้แนะนำว่า ผู้เรียนควรมีทักษะที่ครอบคลุม 3 กลุ่ม ได้แก่ทักษะพื้นฐาน คือ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ทักษะเพื่อการทำงาน คือ ทักษะพื้นฐานในการทำงานของทุกอาชีพ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และการสื่อสาร และทักษะเฉพาะอาชีพ คือ ทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่สนใจ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2558)

การศึกษาจากการประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ ยังมีโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินจำนวนมาก และยังมีความแตกต่างของเกณฑ์การประเมินระหว่างโรงเรียนที่อยู่ในเมืองและนอกเมือง โรงเรียนที่อยู่ต่างภูมิภาค โรงเรียนที่อยู่ต่างสังกัด และโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก จากการที่รัฐต้องรับผิดชอบการจัดการศึกษาด้วยทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาล้วนเป็นงบบุคลากร ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายประจำ ทำให้งบประมาณสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีน้อย จำนวนสถานศึกษาที่มีมาก โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งผลให้คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในเขตเมืองและชนบท(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด จำนวน 66 โรงเรียน มีทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 24 โรงเรียน และโรงเรียน

ขนาดเล็ก จำนวน 30 โรงเรียน กระจายอยู่ตามอำเภอต่างๆ ของจังหวัดบุรีรัมย์ (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์, 2561) จากความแตกต่างของขนาดโรงเรียน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาบุรีรัมย์ การบริหารสถานศึกษาย่อมจะแตกต่างกัน ผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการ ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

จากการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้องปรับตัวและรู้เท่าทันต่อสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อให้ ผู้เรียนดำเนินชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ การจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญใน การสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งครูมีส่วนสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องได้รับการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ที่มีประสิทธิภาพและด้วยบริบทของโรงเรียนที่แตกต่างกันเพื่อ ส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการจัดการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูให้สอดคล้องกับการ จัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ให้เกิด ประสิทธิภาพ

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยมุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยใช้แบบสอบถามและแบบ สัมภาษณ์ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 192 คน และครูจำนวน 3,108 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 3,300 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 กลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถามได้จากตัวแทนของประชากร กำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากจำนวนประชากร 3,300 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 346 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 56 คน และครู 290 คน แล้วใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียนแต่ละชั้นและกำหนดจำนวนตามสัดส่วน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์บทาผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่

2.1 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จะมีคำตอบให้เลือกตาม ที่กำหนดให้ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียน

2.1.2 ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Likert, 1976)

2.2 แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และประสบการณ์การทำงาน

2.2.2 ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ให้เกิดประสิทธิผล

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

a. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

3.1.2 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ (tryout) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ที่มีความคล้ายคลึงกลุ่มตัวอย่างจริงของการวิจัย จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .913

b. สถิติพื้นฐานได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

c. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทดสอบที (t-test) และสถิติทดสอบเอฟ (F-test) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก โดยเรียงลำดับคือ ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ด้านความรู้และบูรณาการความรู้ ด้านการเป็นพี่เลี้ยง และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์โดยภาพรวม

(n = 346)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านทักษะความคิด	4.44	0.30	มาก
2. ด้านความรู้และบูรณาการความรู้	4.56	0.32	มากที่สุด
3. ด้านการเป็นพี่เลี้ยง	4.50	0.31	มากที่สุด
4. ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	4.67	0.26	มากที่สุด
5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.46	0.27	มาก
6. ด้านการวัดและประเมินผล	4.39	0.34	มาก
เฉลี่ย	4.50	0.25	มากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันแต่อย่างใด ส่วนนวัตกรรมการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกัน รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t-test แบบอิสระ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		t	P-Value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านทักษะความคิด	4.43	0.33	4.44	0.27	-0.313	0.754
2. ด้านความรู้และบูรณาการความรู้	4.60	0.34	4.53	0.30	2.060*	0.040
3. ด้านการเป็นพี่เลี้ยง	4.54	0.35	4.46	0.27	2.520*	0.012
4. ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	4.68	0.28	4.67	0.25	0.250	0.803
5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.49	0.28	4.44	0.26	1.472	0.142
6. ด้านการวัดและประเมินผล	4.42	0.33	4.36	0.34	1.625	0.105
เฉลี่ย	4.53	0.28	4.48	0.22	1.517	0.130

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t-test แบบอิสระ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา

รายการ	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	P-Value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านทักษะความคิด	4.33	0.24	4.76	0.21	-15.891**	0.000
2. ด้านความรู้และบูรณาการความรู้	4.45	0.26	4.91	0.23	-15.398**	0.000
3. ด้านการเป็นพี่เลี้ยง	4.38	0.22	4.87	0.27	-15.209**	0.000
4. ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	4.58	0.23	4.95	0.15	-17.064**	0.000
5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.37	0.22	4.75	0.20	-14.898**	0.000
6. ด้านการวัดและประเมินผล	4.27	0.28	4.74	0.25	-14.605**	0.000
เฉลี่ย	4.40	0.16	4.83	0.20	-20.516**	0.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบโดยใช้ค่าสถิติทดสอบเอฟ วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
1. ด้านทักษะความคิด	ระหว่างกลุ่ม	9.566	2	4.783	76.176**	0.000
	ภายในกลุ่ม	21.536	343	0.063		
	รวม	31.101	345			
2. ด้านความรู้และบูรณาการความรู้	ระหว่างกลุ่ม	10.778	2	5.389	74.780**	0.000
	ภายในกลุ่ม	24.718	343	0.072		
	รวม	35.497	345			
3. ด้านการเป็นพี่เลี้ยง	ระหว่างกลุ่ม	11.297	2	5.649	87.109**	0.000
	ภายในกลุ่ม	22.242	343	0.065		
	รวม	33.540	345			
4. ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	6.613	2	3.307	65.161**	0.000
	ภายในกลุ่ม	17.405	343	0.051		
	รวม	24.018	345			
5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	6.949	2	3.474	65.338**	0.000
	ภายในกลุ่ม	18.239	343	0.053		
	รวม	25.187	345			
6. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	10.777	2	5.388	64.926**	0.000
	ภายในกลุ่ม	28.467	343	0.083		
	รวม	39.244	345			
เฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	9.118	2	4.559	125.024**	0.000
	ภายในกลุ่ม	12.507	343	0.036		
	รวม	21.625	345			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบโดยใช้ค่าสถิติทดสอบเอฟ วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-Value
1. ด้านทักษะความคิด	ระหว่างกลุ่ม	0.496	2	0.248	2.778	0.064
	ภายในกลุ่ม	30.605	343	0.089		
	รวม	31.101	345			
2. ด้านความรู้และบูรณาการความรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.297	2	0.148	1.445	0.237
	ภายในกลุ่ม	35.200	343	0.103		
	รวม	35.497	345			
3. ด้านการเป็นพี่เลี้ยง	ระหว่างกลุ่ม	1.735	2	0.867	9.353**	0.000
	ภายในกลุ่ม	31.805	343	0.093		
	รวม	33.540	345			
4. ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	0.606	2	0.303	4.438*	0.013
	ภายในกลุ่ม	23.412	343	0.068		
	รวม	24.018	345			
5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	0.241	2	0.121	1.659	0.192
	ภายในกลุ่ม	24.946	343	0.073		
	รวม	25.187	345			
6. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.131	2	0.066	0.576	0.563
	ภายในกลุ่ม	39.113	343	0.114		
	รวม	39.244	345			
เฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.393	2	0.196	3.174*	0.043
	ภายในกลุ่ม	21.232	343	0.062		
	รวม	21.625	345			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. แนวทางส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ให้เกิดประสิทธิผล ได้ดังนี้

1. ด้านทักษะการคิด

ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมทั้งภายในภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งการอบรมออนไลน์ เพื่อให้ครูพัฒนากรอบแนวคิดที่หลากหลาย มีวิธีการและเทคนิค นำไปสู่วิธีการใหม่ที่ถูกต้อง เพื่อพิจารณาหาคำตอบได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เช่น การจัดกิจกรรมโครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมการคิดทั้งครูและนักเรียน สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้พัฒนากระบวนการคิดของครูและนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านความรู้และการบูรณาการความรู้

ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้าอบรม พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับรายวิชาที่สอนและสิ่งที่คุณครูสนใจ รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยี AI และการจัดกิจกรรมการสอนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้เกิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสายงานและเครือข่ายเพื่อเพิ่มศักยภาพด้วยความรู้

3. ด้านการเป็นพี่เลี้ยง

ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีนวัตกรรมการสอนของตนเองที่เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ให้ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้ให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริมผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมโดยใช้สื่อเทคโนโลยี ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง

4. ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการใช้ AI ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เกี่ยวกับการเรียนการสอนเนื้อหาบูรณาการมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และจัดหา จัดสรรงบประมาณด้านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมการจัดการข้อมูลแบบดิจิทัลในรูปแบบต่างๆ

5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผู้บริหารควรมีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาทุกปี เพื่อทบทวน ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง ให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน นอกจากนี้ ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น

6. ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูใช้รูปแบบในการประเมินที่หลากหลายตามสภาพจริง มีแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมตัวชี้วัด ส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการ PLC เพื่อสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน และส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการประเมินนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับทันที และนำข้อมูลที่ได้พัฒนาคุณภาพรายบุคคลให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

อภิปรายผล

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างต่อเนื่องการส่งเสริมในด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของครู ซึ่งสอดคล้องกับ ประคอง ยิ่งจ้อหอ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการในการพัฒนาตนเองตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1. ความต้องการในการพัฒนาตนเองตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองมากที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม รองลงมาได้แก่ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพตามลำดับ และยังสอดคล้องกับ ปณิธิ เจริญรักษ์ (2563) แนวทางพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโดยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทักษะชีวิตและอาชีพทักษะการจัดการชั้นเรียน และ ทักษะการสร้างชุมชนการเรียนรู้

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความเท่าเทียมกันในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีการแบ่งแยกเพศและศักยภาพของเพศในการพัฒนาเรียนรู้ไม่ได้แตกต่างกันสอดคล้องกับรุ่งระวี เมฆโลน (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามวุฒิ การศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไป

ตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุเนื่องมาจากการศึกษาในระดับสูงขึ้น มีประสบการณ์ในการเรียนในระดับที่สูงขึ้นสามารถนำความรู้และความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ในการสร้างองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนและความเข้าใจในการทำงานด้านต่างๆมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับสุริยาพร นพกระเศรษฐกุล (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและด้านทักษะการเป็นพลเมืองดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานานกว่าจะมีความชำนาญในภาระงานอื่นที่รับผิดชอบและความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนได้ดีกว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชยพล พานิชเลิศ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน พบว่า ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นพี่เลี้ยงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านสารสนเทศ สื่อและการเทคโนโลยีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจด้วยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กว่าจะมีจำนวนบุคลากรที่มากกว่า ไม่มีการโยกย้ายบุคคลบ่อยครั้งเหมือนกับโรงเรียนขนาดเล็กหรือขนาดกลางอีกทั้งจำนวนงบประมาณในการบริหารจัดการเพื่อการสนับสนุนในด้านการจัดการเรียนการสอนมีอย่างเพียงพอโดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมด้านสารสนเทศ สื่อและการเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับอรรถัย พิมพิงใจ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ผู้วิจัยได้ผลการศึกษาแนวทางส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ให้เกิดประสิทธิผล ได้แก่

3.1 ด้านทักษะการคิด ควรส่งเสริมเข้ารับการอบรม พัฒนาตนเองให้ครูมีกรอบแนวคิดที่หลากหลาย มีวิธีการและเทคนิคที่แตกต่างกัน เพื่อพิจารณาหาคำตอบได้อย่างเหมาะสม มีเหตุ มีผลและสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาผู้เรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน สอดคล้องกับ Rosefsky Saavedra(2012) ศึกษาทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนศตวรรษที่ 21 พบว่า ทักษะ 9 ด้าน ได้แก่ 1) การเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพต้องการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ครูผู้สอนต้องตั้งหัวข้อที่มีความเกี่ยวข้อง กับสถานที่สำคัญที่สะท้อนถึงตัวผู้เรียน 2) การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับทุกสาขาทั้งวิชาที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ สังคม คณิตศาสตร์ และศิลปะ 3) พัฒนาทักษะการคิด ผู้เรียนควรพัฒนา ทักษะการคิดขั้นต่ำและขั้นสูงไปพร้อมกัน 4) ส่งเสริมการเรียนรู้การถ่ายโอนความรู้ 5) สอนการเรียนรู้ ให้กับนักเรียน อย่างไม่มีข้อจำกัด 6) การสร้างทางเลือกที่สามารถอธิบายสิ่งที่มีความเข้าใจผิด 7) การทำงานเป็นทีมสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ 9) ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

3.2 ด้านความรู้และการบูรณาการความรู้ ควรส่งเสริมให้พัฒนาองค์ความรู้ให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสายงานและเครือข่ายเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านความรู้ สอดคล้องกับ Kristen, Punya, Chris and Laara (2013) ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดประโยชน์มากที่สุดต่อความรู้ของครูสำหรับศตวรรษที่ 21 พบว่า ความรู้ที่มีส่วนสำคัญสำหรับความสำเร็จ ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยความรู้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ความรู้พื้นฐาน ประกอบด้วยการใช้ ตัวเลข ทักษะความสามารถด้านการอ่านและเขียน และทักษะการเรียนรู้ข้ามสาระด้านที่ 2 ความรู้ ด้านการปฏิบัติ ประกอบด้วย ทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การแก้ปัญหาและการคิดเชิงวิพากษ์และการสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน และด้านที่ 3 ประกอบด้วย ทักษะชีวิตและทักษะ การทำงาน ทักษะด้านจริยธรรม อารมณ์และความตระหนักและความสามารถทางวัฒนธรรม

3.3 ด้านการเป็นพี่เลี้ยง ควรส่งเสริมให้ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้ที่ให้ความรู้ให้ความช่วยเหลือ คอยแนะนำ สนับสนุน อำนวยความสะดวกส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง คิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อรุษา วงศ์จรสเกษม (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า การเป็นพี่เลี้ยงให้ข้อมูลย้อนกลับและอำนวยความสะดวก ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และมีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรมีการฝึกอบรมครูให้มีทักษะในการเป็นพี่เลี้ยง การโค้ช และการเป็นผู้อำนวยความสะดวก ทั้งต่อผู้เรียนและเพื่อนครูด้วยกัน

3.4 ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาตนเอง ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี และการสร้างเครือข่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เกี่ยวกับการเรียนการสอน เนื้อหาบูรณาการให้เหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งการจัดหางบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของครู สอดคล้องกับ บัณฑิตพันธุ์เพ็ญกระจำ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาครูด้านการเรียนการสอนใน ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสาธิตสาธิตวิเทศ คลองหลวง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริม การศึกษาเอกชน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคการ พัฒนาครูด้านการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ครูส่วนใหญ่ยังขาดการพัฒนา และการฝึกอบรม เช่น หลักสูตร นวัตกรรมใหม่ และเทคโนโลยีใหม่ รองลงมา ขาดแคลนงบประมาณในการสร้างสื่อ นวัตกรรมใหม่ๆ และครู ในแต่ละวิทยายังมีความรู้แค่งานตำราเรียน หรือมีความรู้ในสิ่งใหม่ๆ ยังน้อย ครูที่มีประสบการณ์สูง ไม่ยอมช่วยเหลือครูที่เข้าใหม่ ไม่เสนอแนะช่วยเหลือ ชั้นเรียนมีจำนวนมาก ไปจึงทำให้การตรวจสอบไม่ทั่วถึง หากนักเรียนไม่เข้าใจในเนื้อหา ครูอายุยังน้อยเกินไป จึงขาด ความรับผิดชอบ นโยบายของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับพัฒนาการแต่ละช่วงวัยของนักเรียนที่ควร ได้รับทำให้ครูทำงานไม่ตรงกับที่ได้เรียนมา และด้านการประสานงานที่ไม่ค่อยตรงกันน้อยที่สุด

3.5 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาหลักสูตรโดยยึดสาระหลักสูตร แกนกลาง พัฒนาหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ อรรถพร ไชยชาญ (2562) ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้าง ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นสำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออก ผลการวิจัย พบว่า 1. ความต้องการจำเป็นในการในการ เสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เมื่อพิจารณา ตามความต้องการจำเป็น พบว่าความ ต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มากที่สุด ดังนี้ ด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน ทักษะความเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะการพัฒนาหลักสูตรและรายวิชา ทักษะด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้วิจัย เชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และทักษะด้านการจัดการชั้น เรียนเพื่อการสร้างบรรยากาศเชิงบวก 2. รูปแบบการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย “คู่มือการพัฒนา ทักษะการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ในภาคตะวันออก” โดยแบ่งเป็น 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 ครูเพื่อศิษย์ คิดเป็น เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หน่วยที่ 2 ครูผู้สร้าง มุ่งพัฒนา หน่วยที่ 3 ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน แบบ 4.0 และหน่วยที่ 4 PLC สิ่งดี ๆ สู่การพัฒนาครูคนสอดคล้องและมีความเหมาะสม เป็นไปได้

3.6 ด้านการวัดและประเมินผล ควรส่งเสริมให้ครูใช้รูปแบบในการประเมินที่หลากหลาย ตามสภาพจริง มีแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมตัวชี้วัด ส่งเสริมให้ครูใช้ กระบวนการ PLC เพื่อสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน และส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการ ประเมินนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับทันที สอดคล้องกับณัฐธิดา กับปุกาวลย์ (2562) ได้ศึกษาบทบาท ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสรรถนะหลักของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ ด้านการวัด ประเมินผล และติดตามผล ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการประเมินผลครูในด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ ประกอบด้วย ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี แนวทางที่ผู้บริหารเสนอมาเป็นแนวทางที่ดีเพราะการจัดการเรียนการสอนถ้าจะให้ได้ผลจะต้องมีการประเมินผลและจะต้องนำผลการประเมินไปพัฒนางานต่อไป ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวอาจทำให้ด้านการสร้างชุมชนส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นด้านการคิดวิเคราะห์ การพัฒนาหลักสูตร และการวัดและประเมินผล เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการเรียนการสอน

1.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางส่งเสริมให้ครูพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การผลิตสื่อและนวัตกรรม และการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน

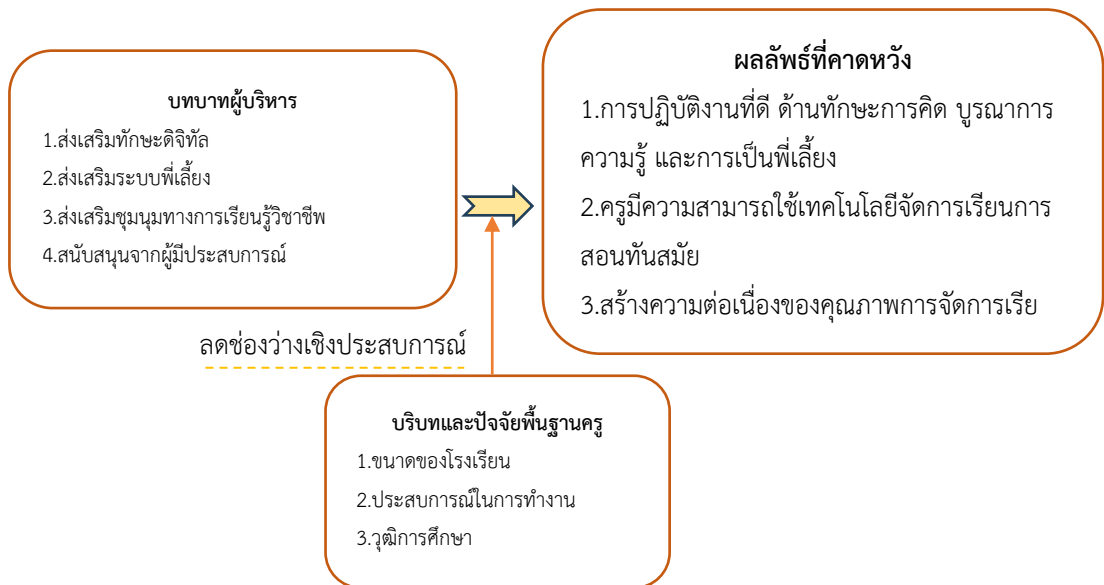
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

2.3 ควรศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนระดับประถมศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21

การวิจัยครั้งนี้ได้องค์ความรู้ใหม่ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 โดยควรเน้นเสริมทักษะเชิงดิจิทัลพร้อมสร้างระบบพี่เลี้ยงและ PLC ที่เข้มแข็งในทุกขนาดของโรงเรียน สนับสนุนการเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อลดช่องว่างเชิงประสบการณ์ ให้เกิดการปฏิบัติงานที่ดี ทั้งด้านทักษะการคิด บูรณาการความรู้ และการเป็นพี่เลี้ยง ให้ครูมีความสามารถใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและสร้างความต่อเนื่องของคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

- ชยพล พานิชเลิศ. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- บันเย็น เพ็งกระจ่าง. (2561). การพัฒนาครูด้านการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสาธิตสาธิต วิเทศ คลองหลวง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.
- ปณิธิ เจริญรักษ์. (2562). แนวทางทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- ประคอง ยิ่งจอหอ. (2560). *ความต้องการในการพัฒนาตนเองตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- รุ่งระวี เมฆไธย. (2560). *การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.*
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.*
- อรทัย พิมพ์ใจใส. (2559). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.*
- อรรณพ ไชยชาญ. (2562). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นสำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงใต้. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อรอุษา วงศ์จริสเกษม. (2561). *ทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.*
- Krejcie, R. V. and D. W. Morgan. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Kristen, K., Punya, C., & Fahnoe, L. T. (2013). What knowledge is of most worth: Teacher knowledge for 21st century learning. *Journal of Digital Learning in Teacher Education*, 29(4), 127-140.
- Likert R. (1976). *Reading in Attitude Theory and Measurement*. Wiley and son.
- Rosefsky Saavedra, Anna. (2012). *Teaching and Learning 21ST Century Skills: Lessons from the Learning Sciences*. RAND Corporation.